

Τελετή παρουσίασης Τιμητικού Τόμου στον Αρχιεπίσκοπο Ιερώνυμο (ΒΙΝΤΕΟ)

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Παρακολουθήστε σε επανάληψη την τελετή παρουσίασης του Τιμητικού Τόμου της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με αφορμή τη συμπλήρωση της 15ετούς ευκλεούς πρωθιεραρχικής διακονίας του Μακαριωτάτου [Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου Β΄](#) που πραγματοποιήθηκε στη Μεγάλη Αίθουσα του Πανεπιστημίου Αθηνών το απόγευμα της Τετάρτης 14 Ιουνίου 2023:

Αναλυτικά το πρόγραμμα της τελετής:

Προσφώνηση από τον **Πρύτανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών** καθηγητή **Μελέτιο-Αθανάσιο Κ. Δημόπουλο**.

Χαιρετισμός από τον **Κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής** του Πανεπιστημίου Αθηνών αναπληρωτή καθηγητή **Χρήστο Καραγιάννη**.

Παρουσίαση του Τιμητικού Τόμου από τον Πρόεδρο του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας, Σεβασμιώτατο **Μητροπολίτη Κρήνης και Πατριαρχικό Έξαρχο Μελίτης, κ. Κύριλλο** (Κατερέλο).

Ομιλία του **Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου Β΄**.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Προσφώνηση από τον Πρύτανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών καθηγητή Μελέτιο-Αθανάσιο Κ. Δημόπουλο.

Χαιρετισμός από τον Κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών αναπληρωτή καθηγητή Χρήστο Καραγιάννη.

Παρουσίαση του Τιμητικού Τόμου από τον Πρόεδρο του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας, Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κρήνης και Πατριαρχικό Έξαρχο Μελίτης, κ. Κύριλλο (Κατερέλο).

Ομιλία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου Β΄.

Ο Πρύτανης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών καθηγητής Μελέτιος-Αθανάσιος Κ. Δημόπουλος έχει την τιμή να σας προσκαλέσει στην τελετή παρουσίασης του Τιμητικού Τόμου της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με αφορμή τη συμπλήρωση της 15ετούς εκκλησίας προθεραπευτικής διακονίας του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου Β΄ που θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 14 Ιουνίου 2023 και ώρα 20.00 στη Μεγάλη Αίθουσα του Πανεπιστημίου Αθηνών (κεντρικό κτήριο, Πανεπιστημίου 30).

Η Α.Ε. η Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου θα τιμήσει την τελετή με την παρουσία της.

Πίνακας προσέλευσης: 19.45 Π.Α.: publicrelations@ua.gr
Είσοδος με επίδειξη της πρόσκλησης

Αναλυτικά η ομιλία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου στην παρουσίαση του Τιμητικού Τόμου της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ:

«Ίδου δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ’ ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό;»

Ἡ σημερινὴ σύναξη, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἐκδόσεως τιμητικοῦ τόμου, γιὰ τὴν συμπλήρωση 15 ἐτῶν διακονίας μου στὴν προεδρία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ στὸν Ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνον Ἀθηνῶν, ἀποτελεῖ σημαντικὴ στιγμὴ στὴ ζωὴ μου. Βλέπω ὅλους ἐσᾶς, «ὡς νεόφυτα ἐλαίων», μαζί μου ἀπόψε ἐδῶ «ἐπὶ τὸ αὐτό», «φέροντας

κλάδους ἀγαθοεργίας»!

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὰ τελευταῖα χρόνια ἔχει περάσει καὶ σὲ ἐμᾶς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἡ θύραθεν συνήθεια τῶν Ἰωβηλαίων καὶ τῶν ἐπετείων. Μὲ αὐτὴν τὴν ἀφορμὴ, ἐκθειάζονται τὰ ἔργα συνανθρώπων μας. Δὲν σᾶς κρύβω ὅτι δὲν βρίσκω αὐτὴ τὴ συνήθεια τόσο ἀπαραίτητη στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο.

Παρ' ὅλα αὐτά, θὰ ἤθελα νὰ εὐχαριστήσω τὸν ἀξιότιμο Κοσμήτορα τῆς θεολογικῆς σχολῆς Ἀθηνῶν κ. Χρῆστο Καραγιάννη γιὰ τὴν πρωτοβουλία αὐτῆς, τοὺς ἀρθρογράφους γιὰ τὸν μόχθο τους καὶ ὅσους κοπίασαν γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ τόμου. Εὐχομαι τὰ κείμενα νὰ προωθήσουν τὸν θεολογικὸ προβληματισμό, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητος καὶ σήμερα.

Καταλαβαίνω τὸ δῶρημα τῆς τιμῆς μὲ τὴν παροῦσα ἔκδοση. Μιᾶς τιμῆς ποὺ αὐξάνει ἀπὸ τὴν πάνδημη παρουσία ὅλων σας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὅσα ὑπερβαλλόντως ἀκούστηκαν καὶ γράφτηκαν. Τὴν ἀποδέχομαι, ἀλλὰ ὡς μιὰ τιμὴ ποὺ ἀνήκει σὲ Ἐκεῖνον ποὺ καθόρισε τὴ ζωὴ μου, δηλαδὴ στὸν Χριστό.

Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι ἓνα σχῆμα λόγου. Τὸ ἐννοῶ ἀπόλυτα καὶ τὸ διευκρινίζω. Συχνὰ μὲ ρωτοῦν: ποιό εἶναι τὸ ὄραμά σας γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν; Καὶ ἀναρωτιέμαι: Εἶναι δυνατόν νὰ ἔχει κάποιος ὄραμα γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν πέρα ἀπὸ τὸ ὄραμα τοῦ ἴδιου τοῦ ἱδρυτῆ της;

Τὸ ὄραμα τοῦ Θεανθρώπου περιγράφεται στὴ φράση: «μετανοεῖτε, ἥγγικεν ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Αὐτὴ τὴ βασιλείαν προγευόμαστε στὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ καθοριστικὴ σύνδεσή της μὲ τὴν Ἐκκλησίαν ἐμφαίνεται στὴν ἑναρξὴ τῆς Θεῆς Εὐχαριστίας μὲ τό: «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

Ἡ Βασιλεία αὐτὴ εἶναι ἀγάπης καὶ ἐλευθερίας. Διότι «ἐπ' ἐλευθερίαν» ἐκλήθημεν, ἵνα ἀγαπᾶμε ἀλλήλους. Ἐδῶ ὅμως ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐλευθερία δὲν προσεγγίζονται ψυχολογικά, ἀλλὰ ὄντολογικά. Ὁ μόνος τρόπος νὰ ζεῖ ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὄχι ἀπλῶς νὰ ἐπιβιώνει, εἶναι νὰ ἐνταχθεῖ στὸ πλέγμα σχέσεων ἀγάπης καὶ ἐλευθερίας τῆς Ἁγίας Τριάδος, διὰ τοῦ Υἱοῦ, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι.

Τότε σέβεται τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἄλλου – ὄχι ὅπως ὁ ἴδιος νομίζει, ἀλλὰ ὅπως ὁ Χριστὸς μᾶς ὑπέδειξε.

Ἡ ἐν Χριστῷ ἀγάπη δὲν εἶναι μιὰ θεωρητικὴ τοποθέτηση ἀλλὰ μιὰ ἔμπρακτε συγκεκριμένη θέαση σύμπαντος τοῦκόσμου. Κατ' αὐτὴ τὴ θέαση, «ἡ καρδιά μας φλέγεται ὑπὲρ πάσης τῆς κτίσεως τῶν δαιμόνων μὴ ἐξαιρουμένων».

Ἐπομένως ἓνας ἐκκλησιαστικὸς ἄνθρωπος, πόσω μᾶλλον ἓνας ἱερωμένος, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ταυτίζει τὴν ἀποστολή του μὲ τίς ὅποιες δικές του δράσεις ἢ ἐνέργειες. Καλεῖται νὰ τὴν ταυτίζει μὲ τὴν προβολὴ ὧσων ὁ Χριστὸς ἔπραξε ὑπὲρ τῆς σωτηρίας μας.

Γι' αὐτό, λοιπόν, δὲν τίθεται θέμα δικοῦ μου ὁράματος. Τίθεται θέμα κατὰ πόσο ἐξέφρασα καὶ ἀνήγγειλα στοὺς ἀνθρώπους, ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια, τὸ ὄραμα τοῦ Χριστοῦ, ὡς χριστιανός, ὡς ἱερέας καὶ ὡς ἐπίσκοπος. Μὲ τὴν πεῖρα τῶν 85 χρόνων μου θὰ ἤθελα νὰ μοιραστῶ μαζί σας ἀκόμα μερικές σκέψεις. Γεννήθηκα δύο χρόνια πρὶν ξεσπάσει ὁ πόλεμος τοῦ '40. Ἔζησα τὸν ἐμφύλιο, καὶ τίς δύσκολες δεκαετίες ποὺ ἀκολούθησαν. Τὰ πάθη ἦταν πολὺ ἔντονα. Ἡ κοινωνία βαθιὰ διχασμένη καὶ τραυματισμένη. Ὅλοι – ἀπλοὶ πολῖτες, πολιτικὰ κόμματα καὶ παρατάξεις, θρησκευτικὲς κινήσεις, καθένas ἀπὸ τῆ δική του πλευρὰ καὶ θέση, ὀνειρεύονταν ἓνα καινούργιο, καλύτερο κόσμο. Καὶ πραγματικά, σ' ἓνα ἐπίπεδο, ὁ κόσμος ἄλλαξε. Μὲ ἀξίνες καὶ φτυάρια ἀνοίξαμε δρόμους. Φτιάξαμε ἐργοστάσια καὶ παραγωγικὲς ὑποδομές. Ἀλλά, τὴν ἴδια στιγμή, ἡ ἐπαρχία ἄρχισε νὰ ἐρημώνει καὶ ἡ ἀστυφιλία νὰ γιγαντώνεται. Ἡ πατρίδα μας μπῆκε σὲ τροχιά ἐκσυγχρονισμοῦ, ἀνάπτυξης καὶ προόδου. Ἀλλὰ πίσω ἀπὸ κάθε ἀνθρώπινη ἐνέργεια πάντοτε ὑπάρχει ἓνα σκεπτικό. Καὶ ὁ ἐκσυγχρονισμὸς αὐτὸς ἐκπροσωποῦσε ἓνα συγκεκριμένο σκεπτικό: Τὴν ἀποξένωση ἀπὸ τὸν παραδοσιακὸ τρόπο ζωῆς. Δὲν ἀναφέρομαι τόσο στὶς εὐκολίες ποὺ ἔχουμε σήμερα λόγω τῆς τεχνολογικῆς προόδου. Ἀναφέρομαι στὸ πνεῦμα ποὺ αὐτὴ ἡ πρόοδος ἐκφράζει, τὸ ὁποῖο μεταβάλλει τὸν τρόπο θέασης καὶ τὴ στάση μας ἀπέναντι στὸν Θεό, τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸ περιβάλλον.

Τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν τῶν εἰσαγόμενων ἀλλαγῶν ἐκδηλώθηκαν ἐντονότερα ἀπὸ τὴ μεταπολίτευση καὶ ἐξῆς. Ἀλλὰ ἂν θέλουμε νὰ μιλήσουμε μὲ ὅρους τῆς βαθιᾶς δομῆς τῆς ἱστορίας, ἡ ὅλη διαδικασία εἶναι σύγχρονη μὲ τὴ δημιουργία τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους.

Ἐνὸς κράτους ποὺ ξεπήδησε μέσα ἀπὸ τὰ ὁράματα καὶ τὰ θάματα τῆς Ἐπανάστασης. Καὶ πού, δυστυχῶς, ὑπὸ τὸ βαυαρικὸ καθεστῶς ἀλλὰ καὶ τὴ μετακένωση τῶν δυτικῶν ἀντιλήψεων, ἔφτασε στὴ στεῖρα μίμηση τῶν δυτικῶν τρόπων. Ὅχι στὴν κριτικὴ τους ἐπεξεργασία καὶ στὴ δημιουργικὴ τους ἀφομοίωση.

Αὐτὲς οἱ δυτικὲς ἀντιλήψεις ἔχουν ὡς κέντρο τους τὴ λατρεία τῆς προόδου. Σχεδὸν τὴ θεοποίησάν της. Μετὰ τὴν Ἀναγέννηση, ὁ ἄνθρωπος ἄρχισε νὰ ἀποκτᾷ ὅλο καὶ περισσότερη ἐμπιστοσύνη στὶς δυνάμεις του. Μπόρεσε, μὲ τὴν ἐπιστήμη καὶ τὸν ὀρθολογισμό, νὰ καταλάβει κάποια ἀπὸ τὰ «μυστήρια» τοῦ κόσμου. Πίστεψε ὅτι παρομοίως μπορεῖ νὰ λύσει ὅλα τὰ κοινωνικά, οἰκονομικά, καὶ ἀτομικά προβλήματα. Καὶ κάτι περισσότερο: Νὰ λυτρώσει ὁλόκληρο τὸν κόσμο.

Ἡ ἔννοια τῆς προόδου διαπότισε τὴν κοσμικὴ ἀντίληψη τῆς ἱστορίας ἀπὸ τὸν 18ο αἰῶνα. Θεωρήθηκε ὅτι μὲ τὴ χρήση τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ἡ ἀνθρωπότητα θὰ ἐξελιχθεῖ καὶ θὰ βελτιωθεῖ. Καὶ ὁ κόσμος θὰ γίνεи καλύτερος στὸ ἐδῶ καὶ τώρα.

Ἔτσι, ὁ Διαφωτισμὸς πίστεψε ὅτι, μέσῳ τῆς παιδείας, τὸ ἀνθρώπινο γένος θὰ προοδεύσει καὶ θὰ φθάσει στὴν τελειότητα. Ἡ ἔννοια τῆς προόδου ἀπέκτησε χιλιαστικὴ διάσταση. Ἡ ἀντίληψη γιὰ τὴ χιλιετία, ποὺ ξεκινάει ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, ἐρμηνεύθηκε ἐδῶ ἱστορικὰ καὶ ὄχι ἐσχατολογικά.

Ὅμως, μετὰ ἀπὸ 85 χρόνια ζωῆς, στὴ διάρκεια τῶν ὁποίων συνεργάστηκα μὲ 2 Ἀρχιεπισκόπους, 3 Προέδρους Δημοκρατίας, 10 Πρωθυπουργούς, ἀρχηγούς ἀξιωματικῆς ἀντιπολίτευσης, ὑπουργούς καὶ ἄλλους παράγοντες, ἔχω νὰ σᾶς πῶ ὅτι τὰ προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι διαχρονικά καὶ κατὰ βάση θεολογικά. Καὶ δὲν λύνονται κατ' οὐσίαν δίχως τὸν Θεό. Βεβαίως οἱ ἄνθρωποι κατορθώνουμε νὰ βελτιώνουμε πράγματα καὶ καταστάσεις τοῦ κόσμου τούτου. Τὴν ἴδια στιγμή ὅμως δημιουργοῦμε νέα προβλήματα. Ἐνας φαῦλος κύκλος προκύπτει δίχως Θεό. Ἡ ἀνάπτυξη τῆς τεχνολογίας, ἡ ἀδυναμία νὰ τεθοῦν ἠθικοὶ ὅροι, ἡ πρόταξη τοῦ κέρδους ἐπέφεραν τὴ μόλυνση τῆς κτίσεως, τὴν ὑπερθέρμανση τοῦ πλανήτη κλπ.

Πέραν αὐτοῦ, παρ' ὅλη τὴν πρόοδο, ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος δὲν ἔχει μετακινηθεῖ οὔτε χιλιοστὸ ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἄλυτων ὑπαρξιακῶν ζητημάτων. Ἡ ἄνοδος τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου δὲν μπορεῖ νὰ καταστείλει τὴν ἔντασή τους. Βλέπετε τί γίνεται στὴ γειτονιά μας: δύο λαοὶ ἀλληλοσπαράσσονται. Μιλᾷμε γιὰ εἰρήνη, ἀλλὰ προσπαθοῦμε νὰ τὴν ἐξασφαλίσουμε μὲ στρατιωτικοὺς ἐξοπλισμούς.

Ὅλα αὐτὰ συμβαίνουν διότι, κινούμαστε ἀπὸ τὴ θέληση γιὰ ἰσχὺ καὶ δύναμη, ὅπως ἔλεγε ὁ ἀείμνηστος Καστοριάδης. Ὁ κόσμος μπορεῖ νὰ βελτιώνεται σὲ βαθμὸ βιοτικοῦ ἐπιπέδου. Μπορεῖ νὰ φθάνει στὸ φεγγάρι. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὅμως εἶναι στὴν ἐποχὴ τοῦ λίθου!

Ὅσο ἀποδίδουμε ἀπόλυτη ἀξία σ' αὐτὴ τὴ βελτίωση καὶ τὴν πρόοδο, τόσο ἡ ἀνθρώπινη ὑπαρξη θὰ τελματώνει καὶ θὰ κακοφορμίζει. Τὰ μεγάλα ὑπαρξιακά προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἐδῶ παρόντα καὶ ἐπείγουν ὅπως πάντα. Σὲ ὅλα

αυτά, ή Ἐκκλησία μάς υπενθυμίζει ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν μπορεί αὐτὰ τὰ προβλήματα νὰ τὰ λύσει μόνος του. Γιατί δέν μπορεί νὰ λυτρωθεῖ μόνος του ἀπὸ τὴ φθορά. Οὔτε νὰ δώσει μόνος του νόημα στὸν κόσμο. Ὅλα λυτρώνονται ἀπὸ Κάποιον ἐκτὸς τοῦ κόσμου.

Ἡ Ἐκκλησία μάς υπενθυμίζει ἀκόμη ὅτι κόσμος δέν μπορεί ἐδῶ καὶ τώρα νὰ γίνει Βασιλεία. Ὡστόσο, ὑπάρχει ή ἐλπίδα, γιατί ὁ Χριστὸς ἔχει τὸν τελευταῖο λόγο. Καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μυστηριακὰ ἀπεργάζεται τὸν Ἐρχομὸ τῆς Βασιλείας Του.

Γι' αὐτό, στὸν ρευστὸ καὶ ταραγμένο κόσμο μας, δέν ἀνησυχῶ γιὰ τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας. Γιατί τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας, εὐτυχῶς, δέν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ἀνθρώπους. Κανένας μας, ὅσο ἁμαρτωλὸς κι ἂν εἶναι, δέν μπορεί νὰ προσβάλλει τὴν Ἐκκλησία. Ἀλλὰ καὶ ὅσο ἅγιος κι ἂν εἶναι, δέν μπορεί νὰ δώσει ταυτότητα στὴν Ἐκκλησία.

Γι' αὐτό, σὲ ὅσους μοῦ λένε ὅτι ή Ἐκκλησία ἐπηρεάζεται ἀπὸ ἀνθρώπινες ἐνέργειες, ἀπαντῶ ὅτι φθάνουν σὲ αὐτὸ τὸ συμπέρασμα, γιατί προσεγγίζουν τὴν Ἐκκλησία ἐκκοσμικευμένα.

Εὐτυχῶς ή ταυτότητα τῆς Ἐκκλησίας δίδεται μόνο ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Μπορεῖ μία ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα νὰ πάψει νὰ εἶναι Ἐκκλησία σὲ ἓνα συγκεκριμένο τόπο καὶ χρόνο. Μπορεῖ ὡς ἄνθρωποι νὰ ἀστοχοῦμε, ἀλλὰ ή Ἐκκλησία ὡς σῶμα Χριστοῦ δέν ἐπηρεάζεται στὴν οὐσία της. Αὕτὴ εἶναι ή θεολογικὴ ἀλήθεια ποὺ πρέπει νὰ μάς ἀπασχολεῖ. Καὶ ὅχι νὰ ἐστιάζουμε σὲ ἐπουσιώδη ἔθιμα. Ἡ Ἐκκλησία, ὡς ἓνας τρόπος ζωῆς ποὺ προτυπώνει τὴν ἐρχόμενη Βασιλεία, πάντα θὰ ὑπάρχει. Ὅσο καὶ ἂν συρρικνώνεται, ὅπως ή μαγιά θὰ ἀρκεῖ γιὰ νὰ ὀδηγήσει, ἀθόρυβα καὶ μυστηριακά, τὸν κόσμο πρὸς τὴν ἐρχόμενη Βασιλεία.

Μὲ αὐτὲς τίς σκέψεις πορεύτηκα στὴ διακονία μου. Γι' αὐτὸ καὶ δέν θεωρῶ ὅτι προσέφερα κάτι στὴν ἐκκλησία. Ἡ Ἐκκλησία μοῦ προσέφερε νόημα ζωῆς καὶ τρόπο ὕπαρξης. Καὶ αὐτὸς ὁ τρόπος μὲ ἔμαθε νὰ σέβομαι τὴν ἐλευθερία τοῦ συνανθρώπου μου, ἀκόμα καὶ ὅταν διαφωνῶ. Μπορεῖ νὰ ἔχω θυμώσει μὲ τὴ διαφωνία. Ἀλλὰ προσπάθησα νὰ τὴ διαχειριστῶ ὡς μιὰ ἀποτυχία μου. Καὶ ἀκόμη κι ὅταν θύμωνα, προσπαθοῦσα νὰ μὴν κατηγορῶ καὶ νὰ μὴν ἐπικρίνω. Τὶς περισσότερες φορές, περπάτησα σ' αὐτὸ τὸ μονοπάτι. Αὐτὸ μοῦ χάρισε τὴ δυνατότητα τῆς ὑπομονῆς. Μιᾶς ὑπομονῆς ποὺ δέν προέκυπτε ἀπὸ ἀδυναμία, ἀλλὰ ἀπὸ ἐπιλογή. Καὶ ὅλα αὐτά, γιατί σκεπτόμουν ὅτι ὁ κάθε ἄνθρωπος εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ τὰ συμβεβηκότα του.

Δέν σᾶς κρύβω ὅτι συχνὰ ἀπογοητεύτηκα. Ἀλλὰ εἶμαι σίγουρος ὅτι κι ἐγὼ θὰ ἀπογοήτευσα τὸ ἴδιο, ἴσως καὶ περισσότερο. Οἱ ἀνθρώπινες σχέσεις, ὅμως, δέν

κρίνονται ἀπὸ αὐτά. Κρίνονται ἀπὸ τὸ ἄν, σὲ κάθε στιγμή, μποροῦμε νὰ προτάξουμε τὸ ὄραμα τοῦ Χριστοῦ ἔναντι τοῦ ἀτομικοῦ μας θελήματος. Συχνὰ ἄλλοι μοῦ παραπονοῦνται καὶ ἄλλοι μὲ ἐγκαλοῦν γιατί δὲν μιλάω. Μᾶς διαφεύγει ὅμως ὅτι θέλει περισσότερη δύναμη νὰ μὴ μιᾶς ἀπὸ τὸ νὰ μιᾶς. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος συστήνει νὰ κάνουμε ὅπως ὁ Χριστός. Κι ἂν μᾶς φέρουν μπροστὰ στὸν Ἡρώδη, νὰ μὴ μιλήσουμε. Περισσότερο θὰ σεβασθεῖ τὴ δική μας σιωπή, παρὰ τὰ πολλὰ λόγια τῶν ἄλλων.

Αὐτὸ ποὺ χαρακτηρίζει τὴν πορεία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὅτι δὲν ἐπεδίωξε τὸν ἐντυπωσιασμό. Γι' αὐτὸ ἀγωνίζομαι καὶ κινοῦμαι ἀθόρυβα καὶ διακριτικά. Ὅ,τι ἔκαμα ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια τῆς διακονίας μου, δὲν σχετίζονται μὲ τὴν ταυτότητα τῆς Ἐκκλησίας καὶ οὔτε ἐξαντλοῦν τὴν ἀποστολή της.

Τὸ ἐκκλησιαστικὸ γεγονός δὲν ταυτίζεται μὲ τὴ διαχείριση τρεχουσῶν ἀνθρώπινων ἀναγκῶν. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ κάνει ὁποιοσδήποτε ἄλλος θεσμός. Ἡ Ἐκκλησία ὅμως δὲν ἀλλάζει τὸν κόσμο μὲ κοσμικοὺς τρόπους. Ἄν γιὰ κάτι δοξάζω τὸν Θεό, εἶναι ὅτι συνειδητὰ δὲν ταύτισα τὴν Ἐκκλησία μὲ τὸ ἔργο μου. Καὶ ὅπως ἔλεγε ὁ Μητροπολίτης Περγᾶμου κυρὸς Ἰωάννης, ποὺ συχνὰ εἶχα τὴ χαρά τῆς ἐπικοινωνίας μαζί του, ἡ Ἐκκλησία δὲν σώζει μὲ ὅσα λέει ἢ κάνει, ἀλλὰ μὲ αὐτὸ ποὺ εἶναι. Καὶ τὸ εἶναι τῆς Ἐκκλησίας, ἡ Κεφαλή, τὸ ἐγώ της, εἶναι ὁ Χριστός. Ἄς μὴν ξεχνοῦμε ὅτι «οὐκ ἄγγελος, οὐκ ἄνθρωπος, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Κύριος ἦλθε καὶ ἔσωσεν ἡμᾶς».

(Φωτογραφίες: Ιωάννα Βουτσή / ope.gr)